

Rytířský hrad KRAK DES CHEVALIERS

Ondřej Havelka

Když jsem cestoval po krásné Sýrii v době před aktuální ničivou válkou, navštívil jsem několik křižáckých hradů. Nejkrásnější z nich je Krak des Chevaliers.

Tento impozantní křižácký hrad, postavený v době prvních křížových výprav, stojí na místě původní pevnosti emíra z Aleppa, postavené v roce 1034. Ve 12. století řád Johaniťů přestavěl pevnost do podoby monumentálního křižáckého hradu, budícího dodnes obdiv k tehdejším stavitelům.

Hrad je umístěn na vrcholu vysokého kopce, z něhož je vidět na jedné straně Středozemní moře a na straně druhé hluboko do vnitrozemí. Atmosféra uvnitř hradu je úžasná. Monumentální místnosti, masivní opevnění, hradní kaple, stáje, podzemní chodby pro možný únik z hradu.

Palmýrský hrad Kalat ibn Maan postavený v počátku 17. století podle vzoru křižáckých hradů

Kamenné zdvo jakoby k poutníkovi mluvilo a vyprávělo mu příběh křížových tažení. Kamenná stavba geniálně vystavěná ve smysluplné struktuře pluje napříč časem téměř nepoškozená.

Obraná opatření hradu jsou velmi promyšlená

Když jsem Krak des Chevaliers navštívil, právě tam filmaři natáčeli film z doby křížových tažení, a měl jsem tak jedinečnou příležitost vidět místní obyvatele v dobových kostýmech tak, jak je potkávali rytíři při křížových výpravách.

Výhled z hradu na okolní krajinu

Na křižáckém hradě se mi moc líbilo. Panuje tam posvátné ticho a velmi klidná atmosféra.

Po vzoru křižáckých hradů stavěných evropskými mistry vybudovali Arabové impozantní hrad ve známém městě Palmýra, a to také na vrcholu velkého kopce, pod nímž se rozkládá antické město zařazené do světového dědictví UNESCO.

O svém putování celou Afrikou, které jsem ukončil právě v Sýrii mezi rytířskými hrady, jsem napsal novou knihu Cesta k branám Damašku VYCHODNÍ AFRIKOU. Kniha je plná dobrodružství a vede k branám Damašku, tedy k mému osobnímu obrácení a nalezení Krista.

Natáčení filmu z doby křižáckých výprav na hradě Krak des Chevaliers

Foto: argo, M. Benoist, Bernard Gagnon - wikipedia.org, Ondřej Havelka

otec Štěpán Smolen

HOLKA, CO VYHRÁLA VÁLKU

Kdyby to na světě bylo zařízeno jinak a lidé si mohli sami vybírat místo a dobu svého narození tak, jako si vybírají v kině film, zaručuji vám, že na Francii počátku 14. století by zůstala spousta vstupenek volných. Vždyť kdo by chtěl žít v zemi zpuštěné válkou, které se – ne nadarmo – dnes říká stoletá? Kdo by chtěl žít v zemi spálené a vypleněné bezohlednou anglickou armádou? Kdo by chtěl vidět, jak francouzská vojska válčí stále ochablěji pod vedením nekorunovaného krále?

Jaká děsivá epocha by to byla, kdyby se v Domrémy roku 1412 nebyla narodila Johanka. Tahle holka stačila za krátkých 19 let svého života stihnout tak nemožné věci, že by v ni historici nejrady nevěřili, jenže věřit v ni musí, protože patří mezi nejlépe doložené osobnosti středověku. Zpočátku se – jakožto dcera rolníka – věnovala činností, které ministranta nejspíš nezajímají, jako je pasení koz, vaření a šití. Jenže pak se jednou stalo, že měla vidění, které jí změnilo život: spatřila archanděla Michaela, svatou Kateřinu a svatou Markétu a dostala od nich pokyn, aby se postavila do čela francouzské armády proti okupantům. Ten kousek nebe, který tehdy zahlédla, byl prý tak krásný, že ještě dlouho nemohla zastavit slzy. Nakonec si otřela oči a vyrazila. Necítila se sice k záchraňování Francie před pustošivými armádami nijak nadaná a zvláštní výcvik v oboru vyšívání jí na bojové akce také nepřipravil, ale na druhou stranu: pokud ji Bůh chce použít, nějakou cestu k tomu už určitě najde. V přestrojení za vojáka tedy Johanka přešla nepřátelské území a vyhledala ve vyhnanství nekorunovaného krále Karla. Dvorní rádcové sice důrazně radili, aby tu bláznivou holku neposlouchal, jenže král nejenom že ji vyslechl, ale dal jí také rytířskou zbroj, praporec a meč, jakož i jezdeckého koně a erb s korunovaným mečem mezi dvěma liliiemi v modrém poli. Pak ji postavil do čela armády a poslal na obléhaný Orléans, aby jej osvobodila. Johanka misi splnila za pouhých devět dní, a než se

milý král stačil rozkoukat, už mu probjovala cestu k Reměši ležící v srdci nepřátelského území, aby zde – ve městě, kde bývali francouzští králové korunováni už od roku 816 – sám královskou korunu přijal.

Angličanům tahle dívenka, která jezdila do válečné vřavy jen s praporcem v ruce a sama nikdy nezabýjela, naháněla hrůzu. Ani když ji zranili šípem do krku, nijak ji to od válčení neodradilo. Zdálo se dokonce, že dokud ona bude v čele, nemají protivníci šanci. Nakonec ji však přemohla lest. Jen chvíli poté, co dokončila popis českým husitům, aby zanechali kacířství a vrátili se k pravé katolické víře, byla zrazena, zatčena a převezena do vězení. Ani tady se přitom nevzdávala – několikrát se pokusila o útěk, jednou dokonce skokem do hradního příkopu z jednadvacetmetrové věže (pozn. red.: autor článku odmítá nést zodpovědnost za zdravotní stav osob, které si při „hře na Johanku“ ublíží). Přece ji však nakonec postavili před tribunál složený ze samých anglických

poskoků a zde se musela zodpovídat z údajného kacířství. Učeným teologům přitom – i když se sama sotva uměla podepsat – odpovídala tak výmluvně, až nad tím každému zůstával rozum stát. Proces však byl rozhodnutý předem: Johanka má být popravena... a také byla. Upálili ji 30. května roku 1431. Král Karel VII. však už o trůn nepřišel a stoletá válka brzy skončila francouzským vítězstvím. Už 40 let po smrti pak byla Johanka z Arku od falešných obvinění očištěna a počátkem 20. století dokonce svatořečena.

Tahle svatá ve zbroji připomíná lidem bojácným, že světci nejsou žádní otloukánci, žádní nekňubové, co se neumějí ozvat, ale hrdinové duchovního boje. Ramenaté zlo se nesmí vzáhat, zatímco dobro bezbranně kuňká v koutě. Kristus není vzorem chudáka, který nemá sílu se bránit. A pokud jeho kříž něco sděluje světu, pak to není svědectví o slabosti, co se neumí postavit protivníkům, ale o síle lásky, která se nebojí pro druhého položit i život.

Ilustrace: Helena Filčíková